

Informacje dla firm uczestniczących w projekcie PARC

P-A-R-C WP4 T4.1.1.4

Badanie dotyczące gospodarki odpadami
(plastik i odpady elektryczne/elektroniczne)

Partnership
FOR THE
Assessment
OF
Risks
FROM
Chemicals

Co-funded by
the European Union

This partnership has received funding from the European Union's Horizon Europe research and innovation programme under Grant Agreement No 101057014.

Ludzie przez całe życie są narażeni na działanie złożonej mieszaniny substancji chemicznych. Substancje te można znaleźć w środowisku, produktach konsumenckich, żywności i wodzie pitnej oraz w miejscach pracy.

Biomonitoring człowieka polega na pobieraniu próbek od ludzi m.in. powietrza, krwi, włosów, śliny czy moczu oraz pomiarze stężenia substancji chemicznych będących przedmiotem zainteresowania. W miejscach pracy, biomonitoring człowieka może nam dostarczyć informacji, czy istnieje potrzeba ograniczenia narażenia na określone substancje chemiczne.

PARC (Partnerstwo na rzecz oceny ryzyka związanego z chemikaliami z ang. The European Partnership for the Assessment of Risks from Chemicals) to wspólne przedsięwzięcie 30 krajów, w tym Polski i 3 agencji europejskich (EEA, ECHA, EFSA), finansowane przez rządy naszych krajów oraz program Komisji Europejskiej „Horyzont Europa”. Projekt ma celu opracowanie metod oceny ryzyka chemicznego nowej generacji w celu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska. Więcej informacji na temat całego projektu PARC można znaleźć na stronie: <https://www.eu-parc.eu/>

PARC obejmie szereg projektów skupiających się między innymi na środowisku pracy, jednym z nich jest „Badanie dotyczące gospodarki odpadami”. Zapraszamy Twoją firmę do wzięcia udziału w projekcie PARC i wspólnej pracy w tym europejskim projekcie.

Dlaczego Twoja firma?

Twoja firma odgrywa ważną rolę **w sektorze gospodarki odpadami, w tym w takich procesach jak sortowanie, demontaż, rozdrabnianie, wstępne przetwarzanie odpadów plastikowych lub elektronicznych lub recykling e-odpadów w celu ponownego użycia i odsprzedaży**. Dzięki Twojemu udziałowi, możemy poczynić postępy w nauce, promować zdrowsze miejsca pracy, zmniejszając obciążenie chorobami zawodowymi i absencjami chorobowymi.

Twoje uczestnictwo może w jeszcze większym stopniu przynieść korzyści w ocenie ryzyka oraz zarządzania ryzykiem w Twojej firmie oraz w budowaniu odpowiedzialności firmy w zakresie narażenia zawodowego związanego z gospodarką odpadami.

Nasze cele to:

Celem projektu jest wprowadzenie biomonitoringu człowieka (Human Biomonitoring ang. HBM) jako metody pozwalającej określić, czy podczas procesów gospodarowania odpadami występuje narażenie zawodowe na niebezpieczne chemikalia. Doprowadzi to do większej świadomości i lepszego zrozumienia, w jaki sposób wykonywane prace przyczyniają się do narażenia wewnętrznego oraz w jaki sposób można udoskonalać te procesy, aby zmniejszyć narażenie zawodowe.

Będziemy badać narażenie pracowników na różne metale, środki zmniejszające palność, ftalany, plastyfikatory, bisfenole i PFAS (substancje per- i polifluoroalkilowe) na różnych etapach gospodarki odpadami. Zrobimy to poprzez pobranie próbek w miejscu pracy i próbek biologicznych od uczestniczących pracowników, w tym między innymi krwi i moczu.

Z każdej uczestniczącej firmy będziemy potrzebować maksymalnie 20 pracowników, których obowiązki obejmują działalność w zakresie recyklingu elektroodpadów lub tworzyw sztucznych. Jeżeli jednak firma posiada m.in. wiele lokalizacji lub wiele procesów objętych zakresem badania, możliwa jest także większa liczba uczestniczących pracowników.

Co musi zrobić firma, jeśli zgodzi się wziąć udział w badaniach?

Gdy Twoja firma wyrazi zgodę na udział, zostaną poczynione następujące kroki:

1. Po wyrażeniu zgody nasz zespół badawczy skontaktuje się z Tobą, aby ustalić dogodny termin dla członków naszego i Twojego zespołu, aby odwiedzić firmę i porozmawiać z Tobą i Twoimi pracownikami na temat naszego badania. Twoi pracownicy otrzymają ulotkę informacyjną. Następnie pracownicy będą proszeni o wyrażenie zgody na udział w badaniach, podpisując formularze świadomej zgody.
2. Nasz zespół badawczy odwiedzi Twoją firmę w ustalonym terminie, aby pobrać próbki biologiczne od uczestniczących pracowników i zadać im kilka pytań na temat trybu pracy. Zespół badawczy zbierze również informacje na temat odpowiednich procesów i czynności roboczych.
3. Jeśli wyrazisz zgodę, zrobimy zdjęcia odpowiednich procesów i czynności roboczych, które zostaną przetworzone w taki sposób, aby nie można było zidentyfikować zarówno pracowników jak i firmy. Materiał ten może zostać również wykorzystany podczas sesji informacyjnej (tylko w przypadku jeśli Twoja firma będzie chciała aby taką sesję zorganizować), podczas której prezentowane będą wyniki badania w Państwa firmie.
4. Próbkę i informacje będą pobierane od Twoich pracowników w godzinach pracy. Udzielenie odpowiedzi na rozmowę i dostarczenie próbek biologicznych każdemu pracownikowi zajmie około 30 minut.
5. Po pobraniu próbek, informacje dotyczące Twojej firmy i nazwisk pracowników zostaną zakodowane i zapewniona zostanie anonimowość. Informacje będą traktowane poufnie zgodnie z wymogami ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO).
6. Zakodowane próbki i informacje zebrane od Twoich pracowników zostaną następnie przekazane do analizy w laboratoriach partnerskich w ramach konsorcjum PARC.

Jakie korzyści odniosą firmy biorące udział w badaniu?

To ogólnoeuropejskie badanie pomoże Ci spełnić Twoje obowiązki wynikające z prawodawstwa UE dotyczącego substancji chemicznych (REACH) i/lub obowiązki wynikające z Dyrektywy UE w sprawie czynników rakotwórczych lub mutagenów w miejscu pracy (Dyrektywa 2004/37/WE) i Dyrektywy UE w sprawie środków chemicznych (Dyrektywa 98/24/WE).

Dzięki udziałowi Twoja firma:

- Otrzyma elektroniczną kopię raportu ze zbiorczymi wynikami badania opublikowanego na stronie internetowej projektu PARC <https://www.eu-parc.eu/>. Raport nie będzie zawierał żadnych informacji identyfikujących Twoją firmę ani Twoich pracowników.
- Możesz także zdecydować się na otrzymywanie elektronicznego raportu dotyczącego zbiorczych wyników biomonitoringu Twoich pracowników, ale nie otrzymasz indywidualnych wyników. Twoi pracownicy otrzymają osobiste wyniki pomiarów biomarkerów narażenia (o ile wyrażą chęć ich otrzymania).
- Twoi pracownicy zdobędą świadomość dotyczącą środków bezpieczeństwa, których muszą przestrzegać podczas wykonywania swoich zadań zawodowych w gospodarce odpadami.

Czy nasza firma musi wziąć udział?

Nie, to Ty decydujesz, czy Twoja firma weźmie udział. Jeśli zdecydujesz się wziąć udział, w zależności od wymogów danego kraju, możesz zostać poproszony o podpisanie formularza zgody. Jednak, nawet po wyrażeniu zgody na udział w badaniu nadal możesz się wycofać w dowolnym momencie i bez podania przyczyny, a my nie zwrócimy się do żadnego członka Twojego personelu z prośbą o udział w badaniu. Zastrzegamy sobie jednak prawo do poufnego wykorzystania wszelkich próbek pobranych przed wycofaniem zgody.

Czy istnieje jakieś ryzyko związane z udziałem?

Udział Twojej firmy w badaniu nie wiąże się z żadnym ryzykiem, a nazwa Twojej firmy nie zostanie ujawniona bez względu na wyniki dotyczące narażenia zawodowego. Nie ma również żadnego ryzyka dla uczestników. Podczas pobierania próbek biologicznych może wystąpić niewielki dyskomfort.

W jaki sposób zostanie zapewniona prywatność firmy?

- Uczestnicy będą pseudonimizowani, a ich imiona i nazwiska zastępowane zostaną kodem.
- Wszelkie informacje, które mogą prowadzić do identyfikacji pracownika lub Twojej firmy, np. nazwa kraju lub firmy, nie będą podawane w żadnych publikowanych raportach.
- Stosowane będą zabezpieczenia komputera, aby zapobiec nieupoważnionemu dostępowi, a cała dokumentacja papierowa będzie przechowywana bezpiecznie.
- Żadne wyniki zgłoszone w ramach tego badania nie będą zawierać informacji umożliwiających identyfikację Twojej firmy lub personelu. Jedynie anonimowe wyniki badań prowadzonych przez zespół badawczy zostaną opublikowane i udostępnione na stronie internetowej badania: <https://www.eu-parc.eu/>
- Inspektor Ochrony Danych jest do Państwa dyspozycji w przypadku pytań lub wątpliwości związanych z ochroną danych i można się z nim skontaktować:
  - Lider projektu PARC - ANSES Francja: The ANSES Data Protection Officer, ANSES Director of the Legal Affairs Department, email: saisine-daj@anses.fr
  - Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie ul. Nowoursynowska 166 02-787 Warszawa. Tel. 22 593 59 06, e-mail: iod@sggw.edu.pl

Czy uczestnictwo wiąże się z jakimiś kosztami?

Uczestnictwo nie wiąże się z żadnymi kosztami, z wyjątkiem krótkiego czasu pracy Twoich pracowników, którzy zgodzili się wziąć udział w tym badaniu. Postaramy się maksymalnie skrócić ten czas.

Kto zaopiniował badanie?

Oceny etycznej zaplanowanych badań dokonała Komisja Bioetyczna przy Okręgowej Izbie Lekarskiej w Warszawie im. prof. Jana Nielubowicza

Z kim mam się skontaktować dla uzyskania dodatkowych informacji o badaniu?

Możesz skontaktować się z dr hab. Lucyną Kozłowską, prof. SGGW (Pracownia Badań Metabolizmu Człowieka, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie)

Tel: +48 22 593 70 17

e-mail: lucyna_kozlowska@sggw.edu.pl